

АГРАРЕН УНИВЕРСИТЕТ – ПЛОВДИВ

Пловдив 4000; бул. «Менделеев» № 12; тел. +359/32/654 300

Факс +359/32/633 157; www.au-plovdiv.bg

ФАКУЛТЕТ ПО АГРОНОМСТВО

Утвърждавам:

Декан:

(доц. д-р А. Севов)

ИНДИВИДУАЛЕН УЧЕБЕН ПЛАН

на

Радослав Красимиров Бориславов

зачислен за докторант, със заповед № РД 26-83/16.12.24г. на Ректора на
Аграрен университет – Пловдив

Област на висшето образование	6. Аграрни науки и ветеринарна медицина
Професионално направление	6.3. Животновъдство
Научна специалност	„Развъждане на селскостопанските животни, биология и биотехника на размножаването.“
Форма на обучение	Редовна
Продължителност на обучение	3 години- 06.01.2025 – 06.01.2028 г.
Тема на дисертационния труд	КАЧЕСТВО И БИОЛОГИЧНА ПЪЛНОЦЕННОСТ НА МЛЯКОТО И МЛЕЧНИТЕ ПРОДУКТИ ОТ КОЗИ ОТ ОСНОВНИ ПОРОДИ, ПРИ ЕКСТЕНЗИВНИ И ИНТЕНЗИВНИ ТЕХНОЛОГИИ НА ОТГЛЕЖДАНЕ
Научни ръководители	проф. д-р Васил Николов проф. д-р Илиана Начева
Обсъден и приет на КС	Протокол № 3 / 24.02.2025.г.
Утвърден на заседание на ФС	Протокол № 3 / 25.02.2025 г.

СВЕДЕНИЯ ЗА ДОКТОРАНТА

- 1. Име, презиме, фамилия:** Радослав Красимиров Бориславов
- 2. Адрес по местоживеене, телефон, GSM и e-mail за връзка:**
гр. Русе ул. Николаевска 85, 0877788027, e-mail:
r.borislavov@kooperativ.bg
- 3. Образование, година на завършване:** образователно-квалификационна степен „Магистър», специалност «Селекция и репродукция на животните», професионална квалификация Зооинженер (2015 г.)
- 4. Учебно заведение:** Аграрен университет, гр. Пловдив, Факултет по Агрономство

ОБЩ УЧЕБЕН ПЛАН

Учебна и преподавателска работа на докторанта		
Дейност	Период	Кредити
Обучителни курсове		
1. Научна етика и работа с информационни източници (Д-р Петя Георгиева)	1-27.03.25	5
2. Статистическа обработка на данни (Доц. Д-р Велика Кунева)	1-28.04.25	5
3. Генетика и селекция в млечното козевъдство; проф. д-р Васил Николов)	5-29.05.25	5
4. Технология на млякото и млечните продукти (проф. Ил. Начева)	2-26.06.25	5
Изпит по специалност		
Развъждане на селскостопанските животни, биология и биотехника на размножаването	08.09-29.10.26	20
Общо		40

Анотация:

В България още от миналото козите са отглеждани главно за мляко. Те са един от най-икономично изгодните видове млекодажни животни, благодарение на способността им да смила най-добре целулозата. Направлението на козевъдството у нас е обусловено и от факта, че по-големият брой от наличните в страната кози са били в личните стопанства и предназначението им е било да осигуряват на собствениците си мляко. Козето мляко е известно с по-добра усвояемост от хората /94-98%/, особено от тези с непоносимост към лактоза или други алергии, тъй като по аминокиселинен състав е най-близко до човешкото. В сравнение с кравето, козето мляко е по-богато на сухо вещество, белтъчини, мазнини, минерални вещества (Ca, P, Mg) и витамини A, D, E и групата B. Благодарение на уникалния си състав и по-малките мастни клъбца то е отличен заместител на майчината кърма.

Характерна тенденция в много развити страни е интензификацията на млечното козевъдство, непрекъснатото намаляване на малките стада и създаването на специализирани козевъдни стопанства за производство на мляко. Високопродуктивно е козевъдството в Нидерландия, Норвегия, Англия, САЩ, Франция и Германия, където от специализирани млечни породи се получава над 1000 л. мляко. У нас, въпреки целенасочената работа на развъдните организации, млечното козевъдството изостава от водещите страни по редица показатели. Като основни причини могат да се изброят пазарната конюнктура, ниското ниво на механизация във фермите - съответно големи разходи за труд, недостатъчното коопериране в сектора и други. Голяма част от фермерите отглеждат животните си екстензивно, разчитайки основно на паша, която в условията на трайното засушаване в последното десетилетие става все по-оскъдна, което също влошава ситуацията в сектора. Въпреки негативното влияние на климатичните промени, страната ни със своите 18 млн. декара естествени ливади, мери и пасища, благоприятства развитието на биологично и екологосъобразно екстензивно животновъдство. Козите почистват пасищата от храстовидна и плевелна растителност, неизползваема от други видове животни и потискаща растежа на тревата, също така е доказано, че на пасище козите използват повече тревни видове в сравнение с овцете и говедата.

През последните години вниманието на селекционерите в млечното животновъдство се насочва постепенно от млечността и съдържанието на основни компоненти в млякото, към неговата биологична пълноценност. В тази насока от особен интерес са съставките на млякото и млечните продукти, като различните мастни киселини от групата омега-3 и CLA, които имат съществен ефект върху обмяната на веществата и върху голям брой функции на организма. Козето мляко се характеризира с ниско съдържание на късо и средноверижни мастни киселини, които влияят благоприятно срещу редица смущения и заболявания при човека. Вниманието се фокусира също и върху ролята на транс-мастните киселини и спрегнатата линолова киселина, които присъстват в сравнително малки количества в хранителните продукти, но имат значително влияние върху здравето. Установено е, че наличието на наситени и на транс-мастни киселини е фактор свързан със сърдечно съдовите заболявания и някои форми на рак, докато спрегнатата линолова киселина има антиканцерогенен и антитромбогенен ефект.

През последните години са публикувани редица проучвания демонстриращи породни различия в химичния състав на млякото. Обсъжда се и ролята на различни паратипни фактори, водещ сред които е храненето на животните. Хранителният режим на козите е ключов фактор за определяне на качеството и състава на козето мляко. За оптимизиране на качеството на млякото и неговите хранителни стойности, е важно да се подбира подходящи фуражи, удовлетворяващи потребностите на животните с отчитане на сезонните промени. Целта на настоящето изследване е да се установят фенотипните различия между основни породи кози, при отглеждане при екстензивни и интензивни технологии, по отношение на качествените показатели и мастно-киселинния спектър на млякото и млечните продукти, с акцент върху компонентите с ясно изразен биологичен ефект върху човешкия организъм.

Дейности по научноизследователската работа		
Дейност	Период	Кредити
ПЪРВА ГОДИНА		
Приет методичен план, научно-изследователската работа на докторанта е разпределена по дейности и години.	28.02.2025	50
Приет годишен отчет.	01.03.2026	10
Сума за I година		60
ВТОРА ГОДИНА		
Участие в научна конференция или семинар.	30.12.2026	5
Приет годишен отчет.	01.03.2027	10
Сума за II година		15
ТРЕТА ГОДИНА		
Участие в научна конференция или семинар.	30.12.2027	5
Отпечатани 2 научни публикации.	31.12.2027	30
Приет годишен отчет	25.02.2028	10
Прието положително становище на катедрата, след проведена процедура за предварително обсъждане на дисертацията на докторанта, за отчисляване с право на защита		50
Сума за IV година		95

Общо кредити

Дейност	Кредити
Учебна и преподавателска дейност	40
Научна дейност	170
Общо за курса на обучение	210

Докторант:
(Р. Бориславов)

Научни ръководители:
(проф. д-р В. Николов)

.....
(проф. д-р Ил. Начева)